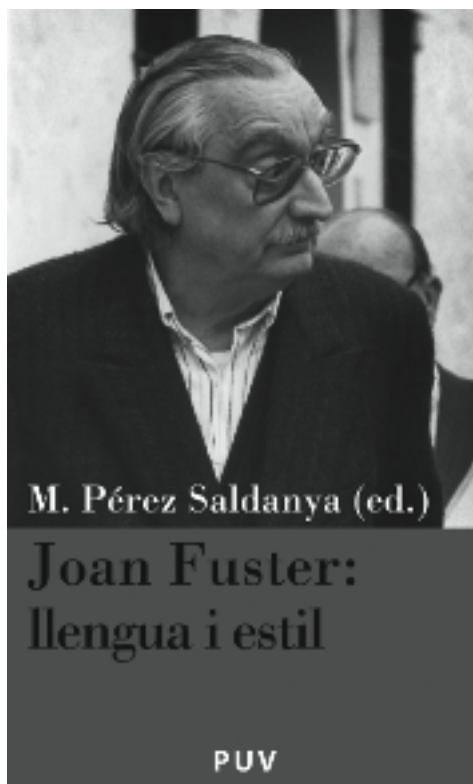

Llengua i estil en Joan Fuster

Joan Fuster: llengua i estil aplega les intervencions dels ponents que van participar en la V Jornada Joan Fuster, coordinada per Manuel Pérez Saldanya. Tots ells van analitzar, des de diverses perspectives, els recursos lingüístics i estilístics que caracteritzen els assaigs de Fuster.

JOAN FUSTER: LLENGUA I ESTIL

M. PÉREZ SALDANYA (ED.)

125 PÀGINES / 978-84-370-7145-9 / 10 EUROS

PUV, VALÈNCIA, 2008

Una bona part de l'interés i la fasciació que els assaigs de Fuster produeixen en molts lectors tenen el seu origen en l'experiència d'entrar en contacte amb una veu personal molt individualitzada, que es manté inconfusible al llarg de tota la seua obra i que aconsegueix de mantenir un to de diàleg molt acostat al lector. Aquesta veu, a més, planteja la gran varietat de temes que tracta com una indagació i això crea una intriga que s'apodera del lector com si estiguera llegint una novel·la policíaca. Aquests aspectes formals o estilístics de l'obra de Fuster, molt relacionats amb alguns dels punts centrals del seu pensament, van ser analitzats pels ponents que van participar en la V Jornada Joan Fuster, organitzada per la Càtedra Joan Fuster de la Universitat de València que, des de la seua creació el 1993, està portant una tasca sostin-

guda de difusió i estudi de l'obra de Fuster. Les intervencions d'aquesta jornada les podem llegir ara en el volum *Joan Fuster: llengua i estil*.

En l'estudi que obri aquest volum, «Els mots de Joan Fuster», Vicent Salvador identifica, a partir del *Diccionari per a ociosos*, alguns dels mots clau que assenyalen el nucli del pensament humanista de Fuster, i destaca, com un dels procediments principals de la retòrica de Fuster, el gust per confrontar mots de registres diferents, una estratègia que contribueix a «desfamiliaritzar» la seua escriptura. Aquesta prevenció o suspicàcia es revela de manera explícita en molts dels assaigs del *Diccionari* dedicats a reflexionar sobre el significat d'algunes paraules, en un intent de desinfectar els mots de la tribu de metafísica i de mistificacions.

Jordi Ginebra, en «Joan Fuster i la llengua estàndard», resumeix la concepció que tenia Fuster de l'estàndard del català: un model funcional on les característiques dialectals havien de quedar neutralitzades. Res a veure, per tant, amb reivindicacions de la *riquesa* que alguns creuen trobar en la diversitat geogràfica de la llengua.

Enric Sòria, en «Quaestiones et disputationes», insisteix en la relació que hi ha entre la concepció de l'assaig fuste-

rià i el seu estil. Sòria subratlla el que ell anomena «el caràcter extraordinàriament desconfiat del discurs de Fuster: antidogmàtic i antimetafísic», que tendeix a veure maniobres i fal·làcies per tot arreu. Aquest tret té un pes enorme en procediments habituals de l'estil fusterià, com la cautela i la ironia, la insolència i la desacreditació. L'escepticisme, però, va de costat amb una confiança en la virtut higiènica de la raonabilitat en el discurs. El mateix model de prosa de Fuster, clar i amé, és una afirmació d'aquesta confiança.

Amadeu Viana, en «Ironies de Babel. L'escriptura indirecta en Joan Fuster», analitza, en el que és potser l'assaig més tediosament acadèmic del volum, de quines maneres actua la ironia de Fuster per descobrir les contradiccions i els artificis del discurs.

Finalment, Donatella Siviero, traductora a l'italià de *Diccionari per a ociosos*, tanca aquest volum amb «Llegir i traduir Joan Fuster». Contra el que promet el títol, Siviero no parla de la seua experiència com a traductora, sinó que ens ofereix una síntesi de les característiques més importants de l'obra assagística de Fuster.

□ Enric Iborra
Lletres Valencianes, nº 25